

Закон о платама државних службеника и намештеника

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 62/2006, 63/2006, 115/2006, 101/2007, 99/2010 и 108/2013

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Садржина закона

Члан 1.

Овим законом уређују се плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника.

Од чега се састоји плата

Члан 2.

Плата државних службеника и намештеника састоји се од основне плате и додатака на плату.

У плату се урачунавају и порези и доприноси који се плаћају из плате.

Почетак права на плату и престанак права на плату

Члан 3.

Државни службеници и намештеници остварују право на плату од дана када ступе на рад.

Државним службеницима и намештеницима престаје право на плату од дана када им престане радни однос.

Исплата плате

Члан 4.

Државни службеници и намештеници имају право на месечну плату.

Плата се исплаћује у текућем месецу за претходни месец.

Заштита права на плату, накнаде и друга примања

Члан 5.

Државни службеник остварује заштиту права на плату, накнаде и друга примања према закону којим се уређује положај државних службеника, а намештеник према општим прописима о раду.

Обезбеђивање средстава

Члан 6.

Средства за плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника обезбеђују се у буџету Републике Србије.

II. ПЛАТЕ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

1. Основна плата

Како се одређује основна плата

Члан 7.

Основна плата се одређује множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плата (у даљем тексту: основица).

Основна плата припада државном службенику који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

Државни службеник који не ради пуно радно време има право на основну плату која је сразмерна дужини његовог радног времена.

Основица

Члан 8.

Основица је јединствена и утврђује се за сваку буџетску годину законом о буџету Републике Србије.

Одређивање коефицијента и платне групе

Члан 9.

Коефицијенти за положаје и извршилачка радна места одређују се тиме што се сваки положај и свако извршилачко радно место сврстава у једну од 13 платних група.

Положаји се сврставају у платне групе од I до V, а извршилачка радна места у платне групе од VI до XIII.

Сврставање положаја у платне групе

Члан 10.

Положај у министарству, посебној организацији, служби Владе, суду, јавном тужилаштву, Републичком јавном правобранилаштву и положај начелника управног округа сврстава се у платну групу која одговара групи у коју је разврстан Уредбом о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника.

Платна група у коју се сврстава положај у службама Народне скупштине, председника Републике, Уставног суда и службама органа чије чланове бира Народна скупштина одређује се њиховим актима, при чему се полази од општих правила за разврставање радних места и тежи да они буду једнако вредновани као слични положаји у министарствима, службама Владе и судовима.

Државни орган коме Народна скупштина даје сагласност на правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места дужан је да у правилнику одреди платну групу у коју се сврстава сваки положај.

Сврставање извршилачких радних места у платне групе

Члан 11.

Извршилачко радно место сврстава се у платну групу која одговара звању у које је разврстано.

Платни разреди

Члан 12.

У свакој платној групи у коју су сврстана извршилачка радна места постоји осам платних разреда.

Платни разреди изражавају напредовање на истом извршилачком радном месту под условима који су одређени овим законом.

Коефицијенти

Члан 13.

Коефицијент за положај одређује се према платној групи у којој се налази положај.

Коефицијент за извршилачко радно место одређује се према платном разреду платне групе у којој се налази извршилачко радно место.

Коефицијенти су следећи:

Групе положаја и називи звања	Платна група	Платни разред							
		1	2	3	4	5	6	7	8

Прва група положаја	I	9.00	0							
Друга група положаја	II	8.00	0							
Трећа група положаја	III	7.11	0							
Четврта група положаја	IV	6.32	0							
Пета група положаја	V	5.62	0							
Виши саветник	VI	3.96	4.15	4.36	4.58	4.81	5.05	5.30	5.57	
Самостални саветник	VII	3.16	3.32	3.49	3.66	3.85	4.04	4.24	4.45	
Саветник	VIII	2.53	2.66	2.79	2.93	3.08	3.23	3.39	3.56	
Млађи саветник	IX	2.03	2.13	2.23	2.34	2.46	2.58	2.71	2.85	
Сарадник	X	1.90	1.99	2.09	2.19	2.30	2.42	2.54	2.67	
Млађи сарадник	XI	1.65	1.73	1.82	1.91	2.00	2.10	2.21	2.32	
Референт	XII	1.55	1.63	1.71	1.79	1.88	1.98	2.07	2.18	
Млађи референт	XIII	1.40	1.47	1.54	1.62	1.70	1.79	1.88	1.97	

Решење о коефицијенту

Члан 14.

Коефицијент се одређује решењем.

Решењем о коефицијенту одређује се платна група у којој се налази радно место, број платног разреда и висина коефицијента.

Ко одређује коефицијент

Члан 15.

Коефицијент одређује руководиоца државног органа, односно лице или тело које је одређено посебним прописом.

Државном службенику на положају који руководи државним органом коефицијент одређује орган или тело које је надлежно за његово постављење.

Председницима жалбених комисија Владе и правосуђа и саветницима председника Владе и потпредседника Владе који су у радном односу припада коефицијент положаја који одреди Влада.

2. Напредовање државног службеника у виши платни разред

Члан 16.

Државни службеник коме је две године узастопно одређена оцена "нарочито се истиче" напредује за два платна разреда.

За један платни разред напредује државни службеник коме је две године узастопно одређена оцена "истиче се" или оцене "нарочито се истиче" и "истиче се", без обзира на њихов редослед.

За један платни разред напредује државни службеник коме је три године узастопно одређена оцена "добар" или оцене "истиче се" и "добар", без обзира на њихов редослед.

3. Одређивање коефицијента државном службенику на извршилачком радном месту

Коефицијент при напредовању на непосредно више радно место и заснивању радног односа

Члан 17.

Државном службенику који напредује на непосредно више радно место одређује се коефицијент првог платног разреда платне групе у којој се налази његово ново радно место, а ако је он нижи од коефицијента који је државни службеник имао пре напредовања, одређује му се коефицијент који је непосредно виши од коефицијента који је имао пре напредовања.

Државном службенику који тек заснива радни однос одређује се коефицијент првог платног разреда платне групе у којој се радно место налази.

Коефицијент руководиоца унутрашње јединице

Члан 18.

Државном службенику који ступа на радно место руководиоца унутрашње јединице увећава се коефицијент за два платна разреда.

Државном службенику који престане да руководи унутрашњом јединицом коефицијент се смањује за два платна разреда.

Коефицијент државног службеника који је премештен на одговарајуће радно место

Члан 19.

Државном службенику који је трајно или привремено премештен на друго радно место које је у истом звању као радно место с кога је премештен (одговарајуће радно место) одређује се коефицијент који је имао до премештаја.

Тиме се не дирају правила о одређивању коефицијента руководиоцу унутрашње јединице.

Коефицијент државног службеника који је премештен на ниже радно место

Члан 20.

Државном службенику који је због тога што се променило уређење државног органа уз своју сагласност премештен на ниже радно место које одговара његовој стручној спреми одређује се коефицијент платног разреда чији је редни број истоветан редном броју платног разреда платне групе у којој се налази радно место с кога је премештен.

Прве године после премештаја коефицијент државног службеника увећава се за 80% разлике између коефицијента на радном месту с кога је премештен и коефицијента на радном месту на које је премештен, у другој години увећава се за 50% те разлике, а у трећој години за 20% те разлике.

После протеча треће године од премештаја државном службенику престаје право на увећање коефицијента.

Коефицијент државног службеника који је с положаја премештен на извршилачко радно место

Члан 21.

Државном службенику који је с положаја премештен на извршилачко радно место због тога што је протекло време на које је постављен или због тога што је поднео оставку или због тога што је положај укинут одређује се коефицијент највишег платног разреда платне групе у којој се налази радно место на које је премештен.

Он има право и на увећање коефицијента према истим правилима као и државни службеник који је уз своју сагласност премештен с вишег радног места на ниже радно место (члан 20. ст. 2. и 3. овог закона).

Коефицијент приправника

Члан 22.

Приправнику се одређује коефицијент који износи 80% коефицијента првог платног разреда платне групе у којој се налази радно место на које би био распоређен после приправничког стажа.

4. Додаци на основну плату државног службеника

Додатак за време проведено у радном односу

Члан 23.

Државни службеник има право на додатак на основну плату од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад).

Додатак за рад ноћу

Члан 24.

Државни службеник има право на додатак на основну плату за рад од 22 сата до 6 сати наредног дана (рад ноћу).

Додатак за сваки сат рада ноћу износи 26% вредности радног сата основне плате државног службеника.

Додатак за рад на дан празника који није радни дан

Члан 25.

Државни службеник има право на додатак на основну плату за рад на дан празника који није радни дан.

Додатак за сваки сат рада на дан празника који није радни дан износи 110% вредности радног сата основне плате државног службеника.

Додатак за додатно оптерећење на раду

Члан 26.

Ако по писменом налогу претпостављеног државни службеник ради и послове који нису у опису његовог радног места због тога што је привремено повећан обим послова или ради и послове одсутног државног службеника, има право на додатак за додатно оптерећење.

Додатак за додатно оптерећење од најмање 10 радних дана месечно износи 4% основне плате, односно 5% основне плате ако државни службеник замењује руководиоца унутрашње јединице.

Додатак за додатно оптерећење од најмање 20 радних дана месечно износи 8% основне плате, односно 10% основне плате ако државни службеник замењује руководиоца унутрашње јединице.

Додатак за прековремени рад

Члан 27.

Државни службеник за сваки сат који по налогу претпостављеног ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) има право на сат и по слободно.

Рад дужи од пуног радног времена месечно се прерачунава у слободне сате, које државни службеник мора да искористи у току наредног месеца.

Изузетно, уз претходну сагласност запосленог, прековремени рад може бити уведен и у трајању дужем од оног утврђеног општим прописима о раду, најдуже до 20 сати недељно.

Прековремени рад из става 3. овог члана може бити уведен за најдуже 90 дана у календарској години.

Државном службенику коме због природе послова радног места не буде омогућено да у току наредног месеца искористи слободне сате, за сваки сат прековременог рада исплатиће се вредност сата основне плате државног службеника увећано за 26%.

Право на додатак за прековремени рад утврђује се решењем руководиоца органа које у образложењу мора да садржи разлоге због којих државни службеник не може да искористи слободне сате.

Додатак за приправност

Члан 28.

Државни службеник који ван радног времена мора да буде доступан (у приправности) да би ако устреба извршио неки посао свог радног места, има право на додатак за приправност.

Додатак за сваки сат приправности износи 10% вредности радног сата основне плате државног службеника.

План приправности доноси руководиоца државног органа.

Ограничење права на додатак

Члан 29.

Државни службеник који ради на положају има право само на додатак за време проведено у радном односу.

Међусобни однос додатака

Члан 30.

Додатак за рад ноћу, додатак за рад на дан празника који није радни дан и додатак за додатно оптерећење на раду искључују додатак за прековремени рад.

Државном службенику који је за време приправности позван да изврши неки посао свог радног места време ефективног рада по позиву рачуна се као прековремени рад.

Решење о додатку

Члан 31.

Право на додатак и висина додатка на основну плату, изузев додатка за време проведено у радном односу, одређује се решењем које доноси руководиоца државног органа, односно лице или тело које је одређено посебним прописом.

Додатак за време проведено у радном односу је саставни део решења о коефицијенту.

III. ПРАВО ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА НА НАКНАДУ ПЛАТЕ

Право на накнаду плате у висини основне плате

Члан 32.

Док користи годишњи одмор и плаћено одсуство које му је одобрено према општим прописима о раду или посебном колективном уговору за државне органе, државни службеник има право на накнаду плате која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио.

Право на накнаду плате у истом износу као да је радио државни службеник има и ако није радио на дан празника који није радни дан или ако се одазвао на војну вежбу или на позив државног органа.

Државни орган у коме ради државни службеник који се одазвао на војну вежбу или на позив државног органа има право да му орган на чији се позив државни службеник одазвао рефундира исплаћену накнаду плате, ако законом није друкчије одређено.

Накнада плате државном службенику који не ради због болести или повреде

Члан 33.

Државни службеник који не ради до 30 дана због болести или повреде (привремена спреченост за рад) има право на накнаду плате која износи:

1) 65% основне плате за месец у коме је одсуствовао због болести или повреде ван рада;

2) 100% основне плате за месец у коме је одсуствовао због професионалне болести или повреде на раду.

Накнада плате не може бити нижа од минималне зараде утврђене општим прописима о раду.

Накнада плате нераспоређеном државном службенику

Члан 34.

Док је нераспоређен, државни службеник има право на накнаду плате која износи 65% основне плате за месец који претходи месецу у коме је донесено првостепено решење да је нераспоређен.

Накнада плате државном службенику који је привремено удаљен с рада

Члан 35.

Државни службеник који је удаљен с рада због тога што је против њега покренут дисциплински поступак због теже повреде дужности из радног односа има, док је удаљен с рада, право на накнаду плате која износи 50% основне плате за месец који претходи месецу у коме је донесено првостепено решење о удаљењу.

Државни службеник против кога је дисциплински поступак обустављен или који је ослобођен у дисциплинском поступку има право на разлику између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате.

Државни службеник коме је одређен притвор има право на накнаду плате према општим прописима о раду, која се исплаћује на терет органа који је одредио притвор.

Накнада плате према посебним прописима

Члан 36.

Државни службеник има право на накнаду плате док је на породилском одсуству или док одсуствује с рада ради неге детета или другог лица, према општим прописима о раду и посебним прописима.

IV. ПРАВО ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА НА НАКНАДУ ТРОШКОВА И НА ДРУГА ПРИМАЊА

Право на накнаду трошкова

Члан 37.

Државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак с рада, за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада.

Услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују се уредбом Владе.

Отпремнина

Члан 38.

Државни службеник коме престане радни однос због протекла шест месеци откад је постао нераспоређен има право на отпремнину.

Државни службеник има право на отпремнину и при одласку у пензију.

Висина отпремнине прописује се уредбом Владе.

Друга примања

Члан 39.

Посебним колективним уговором за државне органе могу да се утврде и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду.

V. ПЛАТЕ НАМЕШТЕНИКА

1. Основна плата

Како се одређује основна плата

Члан 40.

Основна плата намештеника одређује се множењем коефицијента са основицом.

Основна плата припада намештенику који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

Намештеник који не ради пуно радно време има право на основну плату која је сразмерна дужини његовог радног времена.

Основица

Члан 41.

Основица је јединствена и утврђује се за сваку буџетску годину законом о буџету Републике Србије.

Одређивање коефицијента и платне групе

Члан 42.

Коефицијенти за радна места намештеника одређују се тиме што се свако радно место намештеника сврстава у једну од шест платних група тако да платна група одговара врсти у коју је радно место разврстано у правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у државном органу.

Коефицијенти

Члан 43.

Коефицијент за радно место намештеника одређује се према платној групи у којој се радно место налази.

Коефицијенти су следећи:

I платна група	2.53
II платна група	2.03
III платна група	1.9
IV платна група	1.5
V платна група	1.2
VI платна група	1

Коефицијент руководиоца унутрашње јединице

Члан 44.

Намештенику који ступа на радно место руководиоца унутрашње јединице увећава се коефицијент за 10%.

Намештенику који престане да руководи унутрашњом јединицом одређује се коефицијент платне групе у којој се налази његово радно место.

Коефицијент намештеника који је премештен на друго радно место

Члан 45.

Намештенику који је премештен на друго радно место одређује се коефицијент платне групе у којој се налази радно место на које је премештен.

О промени платне групе и коефицијента доноси се решење које по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду.

Коефицијент приправника

Члан 46.

Приправнику се одређује коефицијент који износи 80% коефицијента платне групе у којој се налази радно место за које је закључио уговор о раду.

2. Додаци на основну плату намештеника

Право на додатке

Члан 47.

Намештеници имају, под истим условима и у истој висини као државни службеници, право на додатак за време проведено у радном односу, додатак за рад ноћу, додатак за рад на дан празника који није радни дан, додатак за прековремени рад и на додатак за приправност.

Додатак за остварене резултате рада

Члан 48.

Намештеник има право на додатак за остварене резултате рада једном у три месеца ако је од јануара до марта, од априла до јуна, од јула до септембра или од октобра до децембра остварио натпросечне резултате по обиму и квалитету рада.

Додатак за остварене резултате рада може да износи до 50% основне плате намештеника, а исплаћује се уз плату за март, јун, септембар и децембар.

О додатку за остварене резултате рада и о његовој висини решењем одлучује руководиоца државног органа, на предлог који даје, после разговора с лицем које је непосредно претпостављено намештенику, руководиоца унутрашње јединице у којој намештеник ради.

Процент који је од укупно утврђеног износа средстава за плате намењен за додатак за остварене резултате рада намештеника у државном органу одређује се законом о буџету Републике Србије.

3. Накнада плате, накнада трошкова и друга примања намештеника

Члан 49.

Одредбе овог закона о накнади плате, накнади трошкова и другим примањима државних службеника примењују се и на намештенике, изузев одредаба о праву на накнаду плате нераспоређеним државним службеницима и одредаба о накнади плате због удаљења с рада.

Намештеник који је удаљен с рада има право на накнаду плате према општим прописима о раду.

Према општим прописима о раду намештеник има право и на накнаду плате ако му је рад прекинут без његове кривице, а најдуже 45 радних дана у календарској години.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Акти Владе

Члан 50.

Уредбу којом се прописују накнада трошкова државних службеника и намештеника и висина њихове отпремнине (члан 37. став 2, члан 38. став 3. и члан 49. став 1. овог закона) Влада доноси до 1. јануара 2007. године.

Актом Владе који се доноси до 1. августа 2006. године одређује се према ком положају се одређује коефицијент председницима жалбених комисија Владе и правосуђа.

Коефицијенти државних службеника и намештеника пре ступања на снагу овог закона

Члан 51.

До 1. јануара 2007. године постављена и именована лица чија радна места постају положаји и остали државни службеници и намештеници настављају да примају плату према коефицијенту који им је већ одређен применом Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број 95/05 - пречишћен текст).

Државном службенику и намештенику који заснује радни однос пре 1. јануара 2007. године, коефицијент за обрачун и исплату плате одређује се према Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, за звање, односно занимање које би му било одређено да је радни однос засновао пре 1. јула 2006. године. Тако одређени коефицијенти примењују се до 1. јануара 2007. године.

Привремено задржавање постојеће плате

Члан 52.

Државни службеник и намештеник чија би основна плата после 1. јануара 2007. године била мања од плате коју је имао 1. јануара 2007. године (обрачунате без минулог рада), задржава плату коју је имао 1. јануара 2007. године док његова основна плата, применом одредаба овог закона, не достигне плату коју је имао 1. јануара 2007. године.

Одређивање коефицијената од 1. јануара 2007. године

Члан 53.

Од 1. јануара 2007. године коефицијенти се одређују на следећи начин:

- 1) постављеним и именованим лицима чија радна места постају положаји - према платној групи у којој се налази њихово радно место;
- 2) државним службеницима на извршилачким радним местима - према првом платном разреду платне групе у којој се налази њихово радно место;
- 3) руководиоцима унутрашњих јединица - према трећем платном разреду платне групе у којој се налази њихово радно место;
- 4) намештеницима - према платној групи у којој се налази њихово радно место.

Руководилац државног органа може за највише 15% укупног броја државних службеника, који су остварили значајне резултате рада, да одреди коефицијент другог или трећег платног разреда платне групе у којој се налази њихово радно место, а за руководиоце унутрашњих јединица коефицијент четвртог или петог платног разреда платне групе у којој се налази њихово радно место.

Коефицијенти постављених лица која нису руководила унутрашњом јединицом

Члан 53а

Државним службеницима на извршилачком радном месту који су имали статус постављених лица која не руководе унутрашњом јединицом одређује се коефицијент према осмом платном разреду платне групе у којој се налази њихово радно место.

Привремени режим напредовања

Члан 54.

Напредовање државних службеника у виши платни разред платне групе засниваће се до 2011. године на обиму и квалитету њиховог рада, који се вреднује 2009. године за 2007. годину и 2008. годину, а 2011. године за 2009. годину и 2010. годину.

Године 2009. и 2011. у виши платни разред може да напредује највише по 20% укупног броја државних службеника у државном органу, о чему руководилац државног органа доноси посебна решења до краја фебруара 2009. године и 2011. године.

Напредовање државног службеника у виши платни разред предлаже руководилац унутрашње јединице у којој државни службеник ради, после разговора с лицем које је непосредно претпостављено државном службенику.

Положај постављених лица

Члан 55.

Постављена и именована лица која руководилац државног органа распореди на извршилачко радно место због тога што нису постављена на положај после окончања јавног конкурса имају иста права као државни службеник коме је престао рад на положају због тога што је протекло време на које је постављен или због тога што је поднео оставку или због тога што је положај укинута.

Положај функционера

Члан 56.

До ступања на снагу закона којим ће се уредити плате функционера, лице коме престане функција у органу Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе на коју је изабрано, постављено или именовано, укључујући и лице које према посебним прописима има положај функционера (у даљем тексту: бивши функционер) има право на накнаду плате три месеца од дана када му је престала функција, а у висини плате коју је имао на дан престанка функције.

Право на накнаду плате престаје пре протекла рока од три месеца ако бивши функционер заснује радни однос или стекне право на пензију, а може бити продужено за још три месеца ако у та три месеца стиче право на пензију.

Преиспитивање постојања додатка за време проведено у радном односу

Члан 57.

До 1. јануара 2011. године преиспитаће се оправданост даљег постојања додатка за време проведено у радном односу.

Престанак примене и важења ранијих прописа

Члан 58.

Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01) и Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата изабраних, постављених и запослених лица ("Службени гласник РС", број 95/05 - пречишћен текст) престају да се примењују на државне службенике и намештенике 1. јануара 2007. године.

Од 1. јануара 2007. године престају да важе:

1) члан 167. став 4. тачка 2) Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05 и 85/05) у делу који се односи на плате и накнаде зарада;

2) члан 256. тачка 2) Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/03, 61/05 и 85/05) у делу који се односи на плате и накнаде зарада и члан 329. став 1. у делу који се односи на посебне способности и одговорности;

3) члан 73б став 4. тачка 2) Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 9/02, 87/02, 61/05, 66/05 и 101/05);

4) члан 13. став 1. тачка 2) Закона о спречавању прања новца ("Службени гласник РС", бр. 107/05 и 117/05) у делу који се односи на звања, плате и накнаде зарада.

Ступање на снагу овог закона

Члан 59.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2007. године.

Одредбе чл. 39, 50, 51, 55. и 56. ступају на снагу 20. јула 2006. године, одредбе члана 48. ступају на снагу 1. јануара 2008. године, а одредбе члана 16. ступају на снагу 1. јануара 2011. године.